

11. SINIF DIN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · ÖĞRENCİ KÂĞIDI

Senaryo 1 · Kitapçık A · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

ADI SOYADI

SINIFI / NO

PUAN

Açıklama: Bu sınav 7 sorudan oluşmaktadır. Süre 40 dakikadır. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Cevaplarınızı ilgili alana, işlemlerinizi ve gerekçelerinizi göstererek yazınız.

- DKAB.11.1.1 Kader ve kaderle ilgili kavramları yapılandırabilme
- DKAB.11.1.2 İnsan, akıl, irade ve sorumluluk kavramları arasındaki ilişki hakkında eleştirel düşünebilme
- DKAB.11.1.3 Bakara suresinin 286. ayetinin mesajlarını anlamak için Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme
- DKAB.11.2.1 Din tanımlarını ve farklı disiplinlerin dine yaklaşımları arasında mukayese yapabilme

1.

10 puan

Aybüke, kaderle ilgili kavramları bir kavram haritasında tanımlarıyla göstermiş, kavram adlarını boş bırakmıştır. (Haritadaki kader ve kaza tanımları Mâtürîdî âlimlere göredir.)

a) Kavram haritasındaki 1–4 numaralı tanımlara karşılık gelen kavramları yazınız.

(7 p)

b) Kader ile kaza kavramları arasındaki ilişkiyi bir cümleyle yapılandırınız.

(3 p)

2.

15 puan

Aşağıda kaderle ilgili iki ayetin meali verilmiştir:

"Gerçekten biz, her şeyi bir ölçü ve dengede yarattık." (Kamer, 49)

"O, her şeyi yaratmış ve yarattığı o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir." (Furkân, 2)

a) Ayetlerden yararlanarak "kader" kavramının "ölçü, takdir" anlamıyla ilişkisini açıklayınız. (8 p)

b) Mimarın çizdiği bina projesi ile binanın inşa edilmesi arasındaki ilişkiden yararlanarak kader ve kaza kavramlarını yapılandırınız. Benzetmenin bir sınırını da belirtiniz. (7 p)

3.

10 puan

Aşağıda iki ayetin mealinden bölümler verilmiştir:

"Herkes kazandığına karşılık bir rehindir." (Müddessir, 38)

"Kim doğru yolu bulmuşsa, ancak kendisi için bulmuştur; kim de sapıtmışsa kendi aleyhine sapıtmıştır. Hiçbir günahkâr, başka bir günahkârın günah yükünü yüklenmez." (İsrâ, 15)

a) Ayetlere göre insanın sorumluluğu ile ilgili hangi ilke vurgulanmaktadır? Yazınız. (4 p)

b) Bu ilkeyi okul hayatından bir örnekle açıklayınız. (6 p)

4.

15 puan

Ömer, arkadaşlarının ısrarıyla sınavda kopya çekmiş ve yakalanınca "Arkadaşlarım ısrar etti, benim suçum yok." demiştir.

"Şüphesiz biz emaneti göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar onu yüklenmek istemediler, ondan çekindiler. Onu insan yükledi." (Ahzâb, 72)

"Nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirip ona kötülük duygusunu ve takvasını (kötülükten sakınma yeteneğini) ilham edene andolsun ..." (Şems, 7-8)

- a) Ayetlerden yararlanarak insanın akıl ve irade sahibi bir varlık olmasıyla sorumluluk arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

(8 p)

- b) Ömer'in "Arkadaşlarım ısrar etti, benim suçum yok." savunmasını eleştiriniz.

(7 p)

5.

20 puan

Burak, "Kötü bir çevrede büyüyen insan kötü olmaya mecburdur." demiştir. Ra'd suresinin 11. ayetinde şöyle buyrulur:

"Şüphesiz ki, bir kavim kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez." (Ra'd, 11)

- a) Ayetten yararlanarak Burak'ın "Kötü bir çevrede büyüyen insan kötü olmaya mecburdur." görüşünü değerlendiriniz.

(8 p)

- b) Çevrenin insan üzerindeki etkisini inkâr etmeden, insanın akıl ve iradesiyle bu etkiyi nasıl aşabileceğini bir örnekle açıklayınız.

(12 p)

6.

15 puan

Elif, Bakara suresinin 286. ayetini Diyanet İşleri Başkanlığının iki farklı mealinden karşılaştırmıştır.

Meal	Bakara suresi 286. ayetin ilk bölümü
Diyanet İşleri Başkanlığı meali	"Allah, bir kimseyi ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar. Onun kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır."
Kur'an Yolu (Diyanet İşleri Başkanlığı)	"Allah hiçbir kimseyi, gücünün yetmediği bir şeyle yükümlü kılmaz; lehinde olanı da kendi kazandığıdır, aleyhinde olanı da kendi kazandığıdır."

a) İki mealdeki ifadeleri karşılaştırarak ortak mesajı yazınız.

(4 p)

b) Birinci mealde "ancak gücünün yettiği şeyle yükümlü kılar", ikincisinde "gücünün yetmediği bir şeyle yükümlü kılmaz" ifadesinin kullanılmasının anlamı nasıl etkilediğini açıklayınız. Bu farkın bir çelişki olup olmadığını da belirtiniz.

(11 p)

7.

15 puan

Bir dergi, "dua" konusunu farklı disiplinlerden uzmanlarla ele alan bir dosya hazırlamaktadır. Dosyada bir felsefeci, bir din psikoloğu ve bir hattat yer alacaktır.

a) Bir felsefeci, bir din psikoloğu ve bir hattatın "dua" konusunu ele alırken neye odaklanabileceğini karşılaştırınız.

(9 p)

b) Din psikoloğunun, duanın "Allah tarafından kabul edilip edilmediği" konusunda bilimsel bir hüküm verip veremeyeceğini gerekçesiyle değerlendiriniz.

(6 p)